

Θέμα: «Αποκλεισμός των υπαλλήλων κατηγορίας ΤΕ από θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα»

Κατά τη διάρκεια του τριημέρου 24-27 Απριλίου, εξεδόθησαν οι οργανισμοί 17 Νοσοκομείων της χώρας, αιφνιδιαστικά και εν μέσω προεκλογικής περιόδου. Η τελευταία επισήμανση, σχετίζεται με το γεγονός ότι οι προτάσεις των Νοσοκομείων είχαν κατατεθεί στα αρμόδια Υπουργεία και εκκρεμούσαν για διάστημα πλέον των 6 μηνών.

Πέραν των όποιων προθέσεων για ορθολογική αναδιάρθρωση των φορέων του Δημοσίου, με εστίαση στη μείωση του αριθμού των θέσεων ευθύνης και με στόχο την εξοικονόμηση πόρων, είναι προφανές ότι μέσω των συγκεκριμένων οργανισμών, στο σύνολό τους, επιχειρείται -για μια ακόμη φορά, κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας- ο βίαιος αποκλεισμός των Πτυχιούχων ΤΕΙ (όλων των Σχολών) από θέσεις ευθύνης στη Δημόσια Διοίκηση.

Η πρόβλεψη των Οργανισμών, ότι οι υπάλληλοι ΤΕ μπορούν να κρίνονται ως προϊστάμενοι σε όλα τα επίπεδα ιεραρχίας, μόνον ελλείψει ΠΕ υπαλλήλων, αποτελεί προσβλητική και μειωτική αντιμετώπιση, ενώ παραπέμπει σε περασμένες δεκαετίες. Για να γίνει αντιληπτό τι σημαίνει στην πράξη η εν λόγω παρέμβαση, σας παραθέτουμε το παράδειγμα πληθώρας υπαλλήλων κατηγορίας ΤΕ με βαθμό Α', Β', Γ' και Δ', δηλαδή με 15-35 χρόνια υπηρεσίας και τεράστια εμπειρία, ενδεχομένως κατόχους μεταπτυχιακών ή/και διδακτορικών τίτλων, οι οποίοι αποκλείονται de facto και εκ των προτέρων από την πρόσβαση σε θέσεις ευθύνης, έναντι κάθε υπαλλήλου κατηγορίας ΠΕ με πολύ χαμηλότερα προσόντα (!).

Συγκεκριμένα, οι εκδοθέντες οργανισμοί αγνοούν με επιδεικτικό τρόπο:

- Τον **N. 3839/2010** (τροποποίηση διατάξεων Υ.Κ.) για την επιλογή προϊσταμένων στο Δημόσιο -για τον οποίο χύθηκε πολύ μελάνι, ότι στοχεύει στην επαναφορά της αξιοκρατίας και της αντικειμενικότητας- όπου προβλέπεται η επιλογή υπαλλήλων ΠΕ και ΤΕ μέχρι και το επίπεδο Διεύθυνσης, με τις ίδιες ακριβώς προϋποθέσεις και κριτήρια. Υπενθυμίζεται, ότι κατά την ψήφισή του στη Βουλή, ο αρμόδιος Υπουργός κος Ι. Ραγκούσης διακρίνιζε ότι «ιδίου επιπέδου πτυχία βαθμολογούνται με τον ίδιο τρόπο», ενώ και ο τώως Υπουργός Παιδείας κ. Π. Ευθυμίου δήλωνε υπερήφανος για το ότι το θέμα της μη ακαδημαϊκής διάκρισης μεταξύ Πανεπιστημίων και ΤΕΙ έχει λυθεί οριστικά από το 2001. Κάθε αναφορά του ως άνω Νόμου στους οικείους οργανισμούς των Υπηρεσιών για την επιλογή προϊσταμένων, παραπέμπει στις ειδικότητες που θα πρέπει να προϊστανται κατά περίπτωση και όχι στην κατηγορία υπαλλήλων (ΠΕ ή ΤΕ), ζήτημα που ο ίδιος Νόμος διασαφηνίζει με κατηγορηματικό τρόπο και σε ισότιμη βάση.
- Τους **N. 2916/2001** και **3549/2007** (σύμφωνα και με το άρθρο 16 του Συντάγματος), με τους οποίους ενατάχθησαν τα ΤΕΙ στην ενιαία Ανώτατη Εκπαίδευση μαζί με σειρά άλλων διατάξεων, που συμπλήρωσαν τα ακαδημαϊκά τους χαρακτηριστικά.
- Τις αποφάσεις και εγκυκλίου του ΥΠΔΒΜ&Θ, κατ' εξοχή αρμοδίου για το ζήτημα, με τις οποίες εγγράφως και κατ' επανάληψιν έχει αποσαφηνισθεί ότι μεταξύ των δύο τομέων της Ανώτατης Εκπαίδευσης (Πανεπιστήμια, ΤΕΙ), δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση, αλλά ισοτιμία.

Ενδεικτικά, αναφέρονται συγκεκριμένες διατάξεις, οι οποίες παραβιάζονται:

1. **άρθρ. Πρώτο, του Ν.3839/2010 (ΦΕΚ Α' 51)**, με το οποίο προβλέπεται ότι «ως προϊστάμενοι Διεύθυνσης ή αντίστοιχου ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διευθύνσεως και Τμήματος) επιπέδου οργανικών μονάδων, επιλέγονται υπάλληλοι κατηγορίας **ΠΕ ή ΤΕ**, με βαθμό Α'»,
2. **άρθρ. 10, Ν.4024/2011 (ΦΕΚ Α' 226)**, με το οποίο προβλέπεται ότι οι υπάλληλοι που μπορούν να προϊστανται σε Οργανικές Μονάδες επιπέδου Διεύθυνσης ή Τμήματος, πρέπει να «ανήκουν στις κατηγορίες **ΠΕ ή ΤΕ**»

3. παρ. 2, άρθρ. 5, Ν.3212/2003 (ΦΕΚ Α΄308), με το οποίο προβλέπεται ότι οι υπάλληλοι που αποσπώνται στο Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (ΣΕΕΔΔ) «πρέπει να είναι υπάλληλοι κατηγορίας **ΠΕ ή ΤΕ Μηχανικών**»,

Σύμφωνα με το άρθρο 84 του Υπαλληλικού Κώδικα (Ν. 3528/2007, Α' 26), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν. 3839/09, προϊστάμενοι όλων των οργανικών μονάδων, τοποθετούνται υπάλληλοι με βαθμό Α' των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ λαμβάνοντας υπ' όψιν τις προβλέψεις των οικείων Οργανισμών αναφορικά με τους κλάδους προσωπικού από τους οποίους μπορούν να προέρχονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων. Η έννοια της διάταξης είναι ότι **οι υπάλληλοι και των δύο κατηγοριών (ΠΕ, ΤΕ) συντρέχουν για τις ίδιες θέσεις προϊσταμένων, αλλά παρέχεται η διακριτική ευχέρεια στη Διοίκηση κάθε Οργανισμού με βάση τις λειτουργίες της κάθε οργανικής μονάδας να καθορίζει την κατηγορία/ες από την οποία/ες θα προέρχεται ο προϊστάμενος, με βάση τη γνωστική υποδομή που απαιτεί η λειτουργία (η άσκηση των αρμοδιοτήτων και γενικότερα η διαχείριση των θεμάτων) της συγκεκριμένης οργανικής μονάδας.** Περαιτέρω, αφού η Διοίκηση καθορίσει την κατηγορία/ες (ΠΕ, ΤΕ), το επόμενο βήμα είναι να προσδιορίσει τον κλάδο/ους συγκεκριμένης κατηγορίας/ών από τους οποίους θα προέρχεται ο προϊστάμενος της συγκεκριμένης οργανικής μονάδας, με κριτήριο την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο της οργανικής μονάδας.

Προς επίρρωσιν των προαναφερόμενων, μνημονεύεται η υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.35.23/1288/οικ.8652/16-04-2010 εγκύκλιος της Διεύθυνσης Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, με θέμα το σύστημα επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων. Η εγκύκλιος παρέχει διευκρινίσεις για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3839/2010, με τις οποίες τροποποιείται το γενικό πλαίσιο αξιολόγησης, όπως αυτό διαμορφώνονται από τον Υ.Κ.. Με την εγκύκλιο διευκρινίζεται ότι: «**...Ως προϊστάμενοι Διεύθυνσης ή αντίστοιχου ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος) επιπέδου οργανικών μονάδων** επιλέγονται υπάλληλοι κατηγορίας **ΠΕ ή ΤΕ** με βαθμό Α', οι οποίοι έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου Διεύθυνσης, Υποδιεύθυνσης ή Τμήματος και, εάν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με τις προϋποθέσεις αυτές, επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Α'. **Ως προϊστάμενοι Τμήματος και αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων** επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Α', αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν, επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Β', οι οποίοι έχουν συμπληρώσει ελάχιστο χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό Β' τέσσερα (4) έτη και αν δεν επαρκούν οι υποψήφιοι με τις ως άνω προϋποθέσεις για την κάλυψη των θέσεων επιλέγονται υπάλληλοι με λιγότερο χρόνο στο βαθμό Β'. Η επιλογή των προϊσταμένων οργανικών μονάδων γίνεται σε συνδυασμό με τις διατάξεις των οικείων οργανισμών των υπηρεσιών, με τους οποίους καθορίζονται οι κλάδοι ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων των κατά περίπτωση οργανικών μονάδων. Οι υπάλληλοι κατηγορίας ΔΕ κρίνονται μόνο ως προϊστάμενοι Τμημάτων, αφού βάσει των νέων ρυθμίσεων του άρθρου 84 του Υ.Κ. **δεν μπορούν πλέον** να επιλεγούν ως προϊστάμενοι Διεύθυνσης ακόμη και αν οι οικείες οργανικές τους διατάξεις το προβλέπουν και αυτό γιατί κασιχθούν οι νεώτερες ρυθμίσεις του ν.3839/2010 που τροποποίησαν τον Υ.Κ....»

Σύμφωνα με το περιεχόμενο της εγκυκλίου, όταν οι οικείες οργανικές διατάξεις προβλέπουν διαζευκτικά τη δυνατότητα επιλογής σε θέση προϊσταμένου υπαλλήλων διαφορετικών κατηγοριών προσωπικού, τότε δεν ισχύει το προβάδισμα κατηγοριών. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται στη 4^η σελίδα της εγκυκλίου: «...Όταν οι οικείες οργανικές διατάξεις προβλέπουν διαζευκτικά τη δυνατότητα επιλογής σε θέση προϊσταμένου υπαλλήλων διαφορετικών κατηγοριών προσωπικού (πχ. υπάλληλοι κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού), τότε δεν ισχύει το προβάδισμα των κατηγοριών. Όταν όμως από τις οικείες οργανικές διατάξεις προβλέπεται «εν ελλείψει» υπαλλήλων προβαδίζουσας κατηγορίας, η δυνατότητα επιλογής σε θέση προϊσταμένου, υπαλλήλων κατηγορίας που έπεται στο προβάδισμα, τότε ισχύει το προβάδισμα των κατηγοριών (άρθρο

97 του Υ.Κ.) και οι υπάλληλοι της κατηγορίας που έπεται κατά το προβάδισμα μπορούν να συμμετέχουν στην κρίση μόνο αφού εξαντληθούν οι υποψήφιοι της προβαδίζουσας κατηγορίας ακόμη και με τις ελάχιστες προϋποθέσεις επιλογής που ορίζονται στις διατάξεις του Υ.Κ....».

Εξαιρετικό ενδιαφέρον -προς ενίσχυση των θέσεών μας- παρουσιάζει το γεγονός ότι με το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή τη Δευτέρα 19 Μαρτίου και με το οποίο επιχειρείται η αναδιοργάνωση σε 11 Υπουργεία, σε Γενικές Γραμματείες και σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και η κατάργηση πολυάριθμων οργανικών μονάδων, έχει προβλεφθεί στον οργανισμό του **Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων -ορθά και κατ' εφαρμογήν των ισχυουσών διατάξεων-** ότι στις θέσεις Προϊσταμένων Δ/νσεων και Τμημάτων, μπορούν να προΐστανται υπάλληλοι των κατηγοριών ΠΕ ή ΤΕ.

Επισημαίνεται, ότι το εν λόγω Υπουργείο, είναι **το καθ' ύλην αρμόδιο** για την πιστοποίηση των προσόντων, των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των αποφοίτων όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, και ως εκ τούτου θα έπρεπε να λαμβάνεται υπ' όψιν ακόμη και ως «οδηγός» για το σχεδιασμό των οργανισμών των άλλων Υπουργείων.

Το γεγονός, αποκαλύπτει για μια ακόμη φορά, το έλλειμμα προθέσεων από την πλευρά της πολιτείας για ισότιμη μεταχείριση των πτυχιούχων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ όπως και την ανυπαρξία ή την ύπαρξη αποσπασματικής πολιτικής για ενιαία αντιμετώπιση του ζητήματος, ενώ επαναβεβαιώνει με δραματικό τρόπο την παραδοχή ότι οι **ανώτατοι υπάλληλοι Υπουργείων**, οι οποίοι επιφορτίζονται με την αναδιοργάνωση της διαρθρωτικής δομής των φορέων, αποφασίζουν συχνά με συνεχνιακά κριτήρια, παραβιάζοντας με πρόθεση τους Νόμους του κράτους.

Αδυνατούμε να κατανοήσουμε, ποια χρηστή διοίκηση, ποια δικαιοσύνη και ποια ηθική μπορεί να «νομιμοποιείται» στη συνείδηση των πολιτών, όταν:

- Δεν εφαρμόζονται οι Νόμοι τους οποίους ψηφίζει (Ν.2916/2001, Ν.3549/2007, Ν.3839/2010 κλπ.).
- Αποκλείει εξ αρχής και de facto την υπηρεσιακή εξέλιξη υπαλλήλων με πολύχρονη και πολύτιμη εμπειρία στη Διοίκηση.
- Αντιμετωπίζει με δυο μέτρα και δυο σταθμά υπαλλήλους με ίσα χρόνια φοίτησης στην ίδια βαθμίδα και πιθανόν με μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς τίτλους.
- Υψώνει φραγμούς και αναχώματα διαφόρων μορφών στην υπηρεσιακή και ακαδημαϊκή εξέλιξη των πτυχιούχων ΤΕΙ, όταν εδώ και δεκαετίες στο εξωτερικό έχουν καταξιωθεί και εξελιχθεί σε όλα τα επίπεδα.
- Καθίσταται όμηρος και θύμα παράλληλα ανόμων και παραλόγων αιτημάτων συντεχνιών, τα οποία απαιτούν αποκλεισμούς άλλων κοινωνικών ομάδων.
- Υποχρεώνει με τη μεροληπτική της στάση 350.000 αποφοίτους, οι οποίοι με τις οικογένειές τους μόχθησαν και αιμορράγησαν οικονομικά για να σπουδάσουν, να αισθάνονται παρείσακτοι και πολίτες δεύτερης κατηγορίας.
- Οδηγεί ουσιαστικά στο περιθώριο και εκτός παραγωγικής διαδικασίας 67.000 εργαζόμενους στο Δημόσιο, στερώντας τους αυθαίρετα το κίνητρο και την προοπτική εξέλιξης.

Θεωρούμε **εξαιρετικά κρίσιμη την εκπόνηση σύγχρονων οργανισμών** για τα Νοσοκομεία, με την πρόβλεψη οι επερχόμενες αλλαγές **να μην επιδράσουν αρνητικά στην επαγγελματική εξέλιξη των πτυχιούχων των ΤΕΙ.**

Είναι προφανές, ότι το ζήτημα **δεν αφορά μόνον στους Δημοσίους Υπαλλήλους**, αφού κάθε σχετική αλλαγή επηρεάζει τη συνολική στάση των Υπηρεσιών των Υπουργείων έναντι

όλων των Πτυχιούχων ΤΕΙ (ελεύθερους επαγγελματίες, ιδιωτικούς υπαλλήλους κλπ), από την επόμενη κιάλας ημέρα της εφαρμογής της.

Η προσθήκη του «εν ελλείψει» αντί του διαζευκτικού «ή» κατά την έκδοση των οργανισμών των Νοσοκομείων και ειδικά με την -όπως διαφαίνεται- ενιαία μορφή και κατευθύνσεις, περιορίζει ασφυκτικά τη «δεξαμενή άντλησης» ικανών και κατάλληλων υποψηφίων για κάθε θέση ευθύνης. Παράλληλα, η αφαίρεση εκ των προτέρων και de facto, μέσω της συγκεκριμένης διάταξης, της ευχέρειας για χρήση της ως άνω διαζευκτικής δυνατότητας, λειτουργεί στην ουσία δίκην «κυκλικού επιχειρήματος», το οποίο αφ' ενός δεσμεύει τις διοικήσεις των φορέων να προσαρμοσθούν σύμφωνα προς τις διατάξεις ενός ασφυκτικά περιοριστικού πλαισίου -το οποίο ουδόλως αρμόζει προς τις σύγχρονες απαιτήσεις για ευέλικτες δομές και διαδικασίες- και αφ' ετέρου περιορίζει τη διακριτική ευχέρεια των υπηρεσιών των Νοσοκομείων να τοποθετούν τον κατάλληλο υπάλληλο, ανάλογα με τις απαιτήσεις για κάθε θέση ευθύνης.

Σας καλούμε να παρέμβετε **άμεσα**, προκειμένου οι **εφεξής εκδιδόμενες Κοινές Υπουργικές αποφάσεις των Οργανισμών των Νοσοκομείων, να εναρμονίζονται προς την ισχύουσα νομοθεσία, όπως και τα διεθνώς ισχύοντα** περί ισότιμης μεταχείρισης των αποφοίτων της ενιαίας Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, όσον αφορά στην επαγγελματική και ιεραρχική τους εξέλιξη.

Συγκεκριμένα, προτείνεται εφεξής:

1. Σε κάθε ρύθμιση σχετικά με τους προϊσταμένους των Οργανικών μονάδων του Δημοσίου (Υπουργείων και Ν.Π.Δ.Δ.), να τίθεται πρόβλεψη για τη δυνατότητα επιλογής υπαλλήλων ΠΕ ή ΤΕ, κρίνοντας ανάλογα με τις λειτουργίες της εκάστοτε οργανικής μονάδας και τη γνωστική υποδομή του επιπέδου την οποία απαιτείται. Περαιτέρω, σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις (φορείς μικρού μεγέθους, φορείς παραμεθορίων περιοχών κ.ά.), όταν η γνωστική υποδομή υπαλλήλων κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ θεωρείται υπερβολική για την άσκηση καθηκόντων συγκεκριμένων υπηρεσιακών μονάδων, ιεραρχικά κατώτερου επιπέδου Διεύθυνσης (όπως π.χ. Τμήματος ή Γραφείου Πρωτοκόλλου, Αρχείου, Αποθήκης κλπ.), θα μπορούσε να προβλέπεται από τις οικείες οργανικές διατάξεις ότι οι προϊστάμενοι αυτών των οργανικών μονάδων θα προέρχονται από κατώτερη κατηγορία (ΔΕ). Με την εν λόγω πρόβλεψη, διασφαλίζεται ότι στις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις δεν θα προκύψουν φαινόμενα αδυναμίας πλήρωσης των θέσεων προϊσταμένων, λόγω έλλειψης υπαλλήλων των συγκεκριμένων κατηγοριών.
2. Εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3839/2010, με τις οποίες προβλέπεται η επιλογή προϊσταμένων από τις κατηγορίες ΠΕ ή ΤΕ με τις ίδιες προϋποθέσεις και κριτήρια.
3. Κατάργηση της αναχρονιστικής και έωλης διάταξης του άρθρου 97 του Ν.3528/2007 (Υ.Κ.) περί προβαδίσματος της ΠΕ έναντι της ΤΕ κατηγορίας, ο οποίος χρησιμοποιήθηκε από αρκετούς φορείς της Διοίκησης ως «όχημα» για τον μέχρι σήμερα αποκλεισμό των ΤΕ από κάθε υπηρεσιακή εξέλιξη και θεσμοθέτηση μιας ενιαίας κατηγορίας υπαλλήλων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στο Δημόσιο.